

Маріупольський державний університет
Кафедра культурології та інформаційної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри культурології
та інформаційної діяльності

Ю.С. Сабадаш

«27» серпня 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ НДПП 1.2.9. «ІСТОРІЯ
ДОКУМЕНТАЦІЙНОЇ НАУКИ»**

Освітньо-професійна програма: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

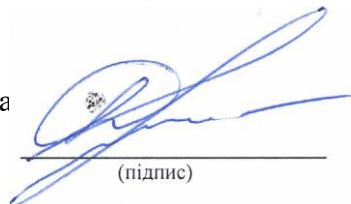
Факультет, відділення: Історичний

Робоча програма з навчальної дисципліни «Історія документаційної науки» для студентів ОПП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» за спеціальністю 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа.

Розробник: І. О. Петрова, доцент кафедри культурології та інформаційної діяльності МДУ, кандидат історичних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри культурології та інформаційної діяльності
Протокол від «27» серпня 2020 року, №1

Завідувач кафедри культурології та
інформаційної діяльності

(підпис)

Ю. С. Сабадаш

© Петрова І. О., 2020 рік
© МДУ, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	02 Культура і мистецтво	Нормативна	
Модулів – 2	ОПП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» Спеціальність 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – презентація на тему «Перспективи розвитку документаційної науки»		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 60	Освітній рівень Другий (магістерський)	Лекції	
		10 год.	6 год.
		Семінарські	
		10 год.	4 год.
		Практичні	
		10 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	78 год.
		Індивідуальні завдання	
1 год.	1 год.		
		Вид контролю: 1-й семестр – іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 34% / 66%
для заочної форми навчання – 13% / 87%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія документаційної науки» відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки для студентів ОПП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» за спеціальністю 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа освітнього ступеня «Магістр».

Мета навчальної дисципліни – вивчення основних історичних періодів розвитку документаційної науки в Україні та за її межами, визначення перспектив подальшого розвитку науки.

Завдання навчальної дисципліни: дослідити процес формування знань про документ як передумову виникнення документаційної науки; встановити теоретичні та методичні основи науки про документ у ХХ ст.; проаналізувати становлення та розвиток документаційної науки в Україні після 1991 року до сьогодення; розглянути внесок у розвиток документаційної науки провідних вчених, що вивчали документ, зокрема українських документознавців; визначити перспективи розвитку науки про документ.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Передумови виникнення документаційної науки

Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни «Історія документаційної науки»

Об'єкт, предмет, мета та завдання навчальної дисципліни «Історія документаційної науки». Основні складові структури навчальної дисципліни «Історія документаційної науки». Спрямованість та зміст навчальної дисципліни «Історія документаційної науки». Компетентності та результат навчання, які повинен отримати здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни «Історія документаційної науки». Критерії оцінювання роботи ЗВО під час вивчення навчальної дисципліни «Історія документаційної науки». Взаємозв'язок навчальної дисципліни з іншими освітніми компонентами ОПП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Періодизація історії документаційної науки.

Тема 2. Передумови виникнення документаційної науки

Основні теорії виникнення документа. Особливості документування інформації в Давньому світі, за часів Середньовіччя, в період Раннього Нового часу. Початкова диференціація знань про документ. Перші дослідження внутрішньої форми, структури документа (Давня Греція). посилення значення та статусу офіційного документа як юридичного факту, визначення оригінальності актів, здійснення експертизи підписів та «сумнівних документів» за часів Середньовіччя. Наукова діяльність, спрямована на вивчення документів; вдосконалення методів наукового аналізу давніх документів; перші праці з діловодства та архівознавства; збільшення кількості архівних фондів; появлення книгодрукарства; створення універсальних ретроспективних бібліографічних покажчиків та підготовка бібліографічних покажчиків за галузями знань в період XV–перша половина XVII ст. Формування наукових знань про документ у другій половині XVII ст. – на початку XX ст.

Змістовний модуль 2. Становлення та розвиток документаційної науки у XX ст.

Тема 3. Виникнення та розвиток документаційної науки в Західній Європі

Теоретичні засади зарубіжної науки про документ у XX ст. Початок дослідження документа на початку XX ст. в рамках наук інформаційного циклу (бібліотекознавство, бібліографознавство). Теорія документації Поля Отле. Напрями розвитку науки про документ в XX ст. Теоретичні засади зарубіжної науки про документ у XX ст. (управління документацією, документаційна наука, інформатика, інформаційна наука). Становлення документалістики та її співвідношення з інформатикою. Теоретичні, методичні засади управління документацією, документаційної науки (США, Велика Британія, Португалія, Італія та ін.) чи інформатики, інформаційної науки (Франція, Іспанія, Бельгія та ін.). Діяльність у сфері вивчення документа Міжнародної ради з управління документацією, ЮНЕСКО у межах Програми з керування документацією та архівами – К.А.М.Р, Асоціації управляючих документацією та адміністраторів – А.К.М.А та ін.

Тема 4. Становлення та розвиток науки про документ в Україні

Теоретичні засади документознавства в Україні у XX ст.(1920-1991рр.). Напрями розвитку науки про документ в Україні у XX ст.(1920-1991рр.). Відображення документознавчих проблем в дослідженнях в галузі управління у 1920-х – першій половині 1930-х роках в Україні (діяльність ІРУ). Формування документознавства в межах архівознавства і теорії діловодства. Внесок діяльності К.Міт'єва як засновника документознавства у розвиток науки про документ. Праці К.Г.Міт'єва і подальший розвиток цього напрямку в Історія заснування та напрями ВНДІДАСу і МДІАІ. Документознавчі дослідження вчених ВНДІДАС і МДІАІ.

Зародження у 1970-1980-х рр. нового напрямку документознавства в бібліотечно-бібліографічній освіті та введення поняття «документ» в терміносистему цих наук завдяки

діяльності Ю.Столярова та О.Коршунова. Внесок Г.Воробйова, Г.Гордукалової, А.Соколова, А.Сокової у становлення та розвиток документознавства у другій половині ХХ ст.

Змістовний модуль 3. Розвиток документаційної науки в сучасній Україні

Тема 5. Документаційна наука в Україні у 1990-х рр. до сьогодні

Перші заходи спрямовані на розвиток документознавства в незалежній Україні (1990-ті рр.). Напрями діяльності та наукові здобутки у галузі документознавства Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства, а також Інституту архівознавства НБУВ. Концепції українського документознавства. Розвиток та сучасний стан фахової періодики («Студії з архівної справи та документознавства», «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія», «Архіви України», «Вісник Книжкової палати», «Бібліотечна планета», «Бібліотечний вісник», «Архівознавство. Археографія. Джерелознавство», «Вісник Харківської державної академії культури»).

Тема 6. Виникнення та розвиток наукової дисципліни «Документознавство, архівознавство»

Причини та умови відкриття наукової спеціальності «Документознавство, архівознавство». Події, які впливали на розвиток наукової спеціальності «Документознавство, архівознавство» та причини зміни наукової галузі й відповідно шифру наукової спеціальності. Паспорти спеціальності за шифром 07.00.10 та 27.00.02. Наукові здобутки української документознавчої спільноти. Внесок у розвиток документознавства провідних українських вчених С.Кулешова, Н.Кушнарєнко, Л.Дубровіної, Г.Швецової-Водки, М.Слободяника, В.Бездрабко, Ю.Палехи. Перспективи розвитку документаційної науки в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усьо го	у тому числі				усьо го	у тому числі			
л		с	п	срс	л		с	п	срс	
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Передумови виникнення документаційної науки										
Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни «Історія документаційної науки»	15	1	2	2	10	15,5	1	1	0,5	13
Тема 2. Передумови виникнення документаційної науки	11	1			10	14	1			13
Разом за ЗМ 1	26	2	2	2	20	29,5	2	1	0,5	26
Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток документаційної науки у ХХ ст.										
Тема 3. Виникнення та розвиток документаційної науки в Західній Європі	16	2	2	2	10	15,5	1	1	0,5	13
Тема 4. Становлення та розвиток науки про документ в Україні	14	2	2		10	14	1			13
Разом за ЗМ 2	30	4	4	2	20	29,5	2	1	0,5	26
Змістовий модуль 3. Розвиток документаційної науки в сучасній Україні										
Тема 5. Документаційна наука в Україні у 1990-х рр. до сьогодні	18	2	2	4	10	16	1	1	1	13
Тема 6. Виникнення та розвиток наукової дисципліни «Документознавство, архівознавство»	16	2	2	2	10	15	1	1		13
Разом за ЗМ 3	34	4	4	6	20	31	2	2	1	26
Усього годин	90	10	10	10	60	90	6	4	2	78

Модуль 2		
ИДЗ	1	1

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>денна форма навчання</i>		
1	Передумови виникнення документаційної науки	2
2	Виникнення та розвиток документаційної науки в Західній Європі	2
3	Становлення та розвиток науки про документ в Україні	2
4	Документаційна наука в Україні у 1990-х рр. до сьогодення	2
5	Виникнення та розвиток наукової дисципліни «Документознавство, архівознавство»	2
<i>заочна форма навчання</i>		
6	Передумови виникнення документаційної науки	1
7	Становлення та розвиток документаційної науки у ХХ ст.	1
8	Документаційна наука в Україні у 1990-х рр. до сьогодення	1
9	Виникнення та розвиток наукової дисципліни «Документознавство, архівознавство»	1

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>денна форма навчання</i>		
1	Передумови виникнення документаційної науки	2
2	Становлення та розвиток документаційної науки у ХХ ст.	2
3	Документаційна наука в Україні у 1990-х рр. до сьогодення	4
4	Виникнення та розвиток наукової дисципліни «Документознавство, архівознавство»	2
<i>заочна форма навчання</i>		
5	Передумови виникнення документаційної науки	0,5
6	Становлення та розвиток документаційної науки у ХХ ст.	0,5
7	Розвиток документаційної науки в сучасній Україні	1

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна
1	Вступ до навчальної дисципліни «Історія документаційної науки»	10/13
2	Передумови виникнення документаційної науки	10/13
3	Виникнення та розвиток документаційної науки в Західній Європі	10/13
4	Становлення та розвиток науки про документ в Україні	10/13
5	Документаційна наука в Україні у 1990-х рр. до сьогодення	10/13
6	Виникнення та розвиток наукової дисципліни «Документознавство, архівознавство»	10/13
Разом		60/78

8. Індивідуальні завдання

Створити презентацію на тему «Перспективи розвитку документаційної науки». Здобувач вищої освіти презентує індивідуальне бачення розвитку науки про документ

(географічні межі – сучасна територія України). Комп'ютерна презентація має бути з рівномірним наданням тексту та наочних матеріалів. Кількість слайдів до 10 (один з яких слайд з використаними джерелами інформації, літературою та посиланнями на них, якщо такі були використані здобувачем вищої освіти для презентації).

9. Методи навчання

Навчальна дисципліна включає лекційні, семінарські, практичні заняття. У лекціях викладаються теоретичні розділи навчальної дисципліни. Практичні заняття призначені для придбання й закріплення студентом індивідуальних практичних навичок з роботи з різними історичними джерелами інформації. Використовуються такі методи навчання: пасивні та інтерактивного навчання (дискусія, «круглий стіл» «евристична бесіда» тощо).

10. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Історія документаційної науки» сприяє формуванню як загальних, так і професійних компетентностей. Загальні компетентності: вміння застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства; здатність до збору, обробки, збереження, продукування, передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних джерел; здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію. Фахові компетентності: глибокі знання та розуміння у фаховій сфері, зокрема, здатність продемонструвати засвоєння актуальних теоретико-методологічних знань і професійного апарату в галузі інформаційної справ; інформаційні навички – здатність аналітично опрацьовувати первинну інформацію для створення вторинних інформаційних продуктів, зокрема, з використанням відповідного програмного забезпечення; здатність знаходити та використовувати інформацію з різних джерел (електронних, письмових, архівних, бібліотечних, музейних та усних) згідно з задачею, формуючи цю інформацію критично в обґрунтовану розповідь; здатність використовувати відповідну термінологію та способи вираження фахових проблем в усній та письмовій формах.

Згідно з матрицею відповідності визначених ОПП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» результатів навчання та компетентностей вивчення навчальної дисципліни «Історія документаційної науки» дає результат навчання: РН-1 – володіти знанням та розумінням теоретичних засад організації інформаційної діяльності, РН-6 – вміння застосовувати технології та процедури аналітико-синтетичного опрацювання наукової інформації, РН-20 – володіти культурою мислення.

11. Критерії оцінювання

Загальна максимальна сума балів за всі види навчальної діяльності здобувача вищої освіти в межах навчальної дисципліни «Історія документаційної науки» становить 100 балів та складається з суми балів: практичних завдань (30 балів), – індивідуального науково-дослідного завдання (10 балів), роботи під час семінарських занять (10 балів), іспит (50 балів). Робота здобувача вищої освіти на семінарських заняттях оцінюється в цілому, тобто до уваги беруться результати діяльності студента протягом всіх занять. Основні критерії оцінювання роботи здобувача вищої освіти: 1) змістовне, повне, достовірне розкриття питань семінарських занять; 2) активна участь здобувача вищої освіти у занятті. Практична робота оцінюється за двома критеріями: 1) правильність виконання та дотримання принципів академічної доброчесності; 2) оформлення завдання та дотримання вимог до нього. Оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання здійснюється за двома критеріями: 1) послідовність, аргументованість, логічність викладеної інформації та дотримання принципів академічної доброчесності; 2) оформлення завдання та дотримання вимог до нього. Кожний з критеріїв оцінюється в інтервальному шкалі від 0 до 5 балів: 5 балів – повна відповідність критерію; 4 бали – відповідність критерію, але допущені незначні неточності у дотриманні вимог; 3 бали – відповідність критерію не менш ніж на 70%; 2 бали – відповідність критерію не менш ніж на 50%; 1 бал – відповідність критерію не менш ніж на

30%; 0 балів – відповідність критерію відсутнє. Іспит складається у письмовій формі, в тому числі з використанням навчального порталу МДУ. Структурно підсумковий контроль містить тестові та практичні завдання. Оцінювання здійснюється відповідно: кожна правильна відповідь тестового завдання оцінюється в один бал; практичні завдання за встановленими критеріями, кожний з яких оцінюється в інтервальній шкалі від 0 до 5 балів.

12. Засоби оцінювання

Під час вивчення навчальної дисципліни «Історія документаційної науки» застосовується поточний і підсумковий контроль знань студентів.

Поточний контроль здійснюється у формі контролю систематичності та активності роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру під час вивчення програмного матеріалу дисципліни, зокрема: виступи на семінарських заняттях, виконання завдань на практичних заняттях; участь в обговоренні питань з певної теми; відповіді на запитання викладача; підготовка індивідуальних науково-дослідних завдань з окремих питань. Підсумковий контроль здійснюється у формі іспиту.

Питання до самоконтролю знань – іспит

1. Теоретичні основи курсу «Історія документаційної науки»: об'єкт, предмет, мета, завдання, зміст, структура.
2. Основні теорії виникнення документа.
3. Особливості документування інформації в Давньому світі.
4. Особливості документування інформації за часів Середньовіччя.
5. Особливості документування інформації в період Раннього Нового часу.
6. Формування наукових знань про документ у другій половині XVII ст. – на початку XX ст.
7. Виникнення та розвиток дипломатики, її взаємозв'язок з документознавством.
8. Виникнення та розвиток палеографії, її взаємозв'язок з документознавством.
9. Виникнення та розвиток сфрагістики, її взаємозв'язок з документознавством.
10. Наукові погляди та творчі здобутки О. О. Федотова-Чеховського.
11. Наукові погляди та творчі здобутки О. О. Жижиленко.
12. Розвиток організаційного рівня дослідження документів у кінці XIX ст. (поширення товариств, гуртків, навчальних закладів з вивчення документів).
13. Розвиток теоретичних засад документаційної науки у першій половині XX ст. (у Західній Європі): загальна характеристика.
14. Наукові погляди та творчі здобутки Поля Отле як засновника документаційної науки.
15. П. Отле «Трактат про документацію»: зміст, структура, основні положення.
16. Передумови виникнення документознавства в Україні у XX ст.(1920-1930 рр.).
17. Теоретичні засади документознавства в Україні у XX ст.(1940-1960 рр.).
18. Наукові погляди та творчі здобутки К. Г. Мітяєва
19. Напрями розвитку науки про документ в Україні у XX ст.(1970-1980рр.).
20. Наукові погляди та творчі здобутки А. О. Введенського.
21. Розвиток документознавства у другій половині XX ст. (теоретичні засади зарубіжної науки про документ).
22. Основні напрями діяльності Міжнародного інституту документації у XX ст.
23. Наукові погляди та творчі здобутки Г. Г. Воробйова.
24. Сучасний стан документознавства в Україні.
25. Наукові погляди та творчі здобутки С. Г. Кулешова як провідного українського документознавця.
26. Наукові погляди та творчі здобутки Н.М. Кушнарєнко як провідного українського документознавця.
27. Внесок у розвиток українського документознавства М. С. Слободяника як провідного українського документознавця.

28. Наукові погляди та творчі здобутки Г. М. Швецової-Водки як провідного українського документознавця.
29. Наукові погляди та творчі здобутки В. В. Бездрабко як провідного українського документознавця.
30. Внесок Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства у розвиток знань про документ в Україні.
31. Внесок Інститут архівознавства НБУВ у розвиток знань про документ в Україні.
32. Становлення фахової періодики.
33. Причини, умови відкриття наукової спеціальності «Документознавство, архівознавство».
34. Події, які спричинили зміни наукової галузі й відповідно шифру наукової спеціальності «Документознавство, архівознавство».
35. Наукові українські документознавчі школи.
36. Основні наукові центри/ЗВО сучасного документознавства в Україні.
37. Наукові напрями і школи в сучасному зарубіжному документознавстві.
38. Перспективи розвитку документаційної науки.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

іспит

Поточне тестування та самостійна робота						ІНДЗ	Іспит	Сума
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль №2		Змістовий модуль №3				
T1	T2	T3	T4	T5	T6			
10	10	5	5	5	5	10	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Виконання завдань практичних занять передбачає доступ до мережі Інтернет, проектор мультимедійний, екран, дошку настінну маркерну, що дозволяє оволодівати вміннями збору, обробки інформації та створення нового інформаційного продукту у вигляді доповіді, тез, службового документа або комп'ютерної презентації тощо.

15. Рекомендована література

Базова

1. Бездрабко В. Документознавство в Україні : інституціоналізація та сучасний розвиток: монографія / Валентина Бездрабко. – К. : Четверта хвиля, 2009. – 720 с.
2. Бездрабко В. Історіографічні ескізи з документознавства, або Персональний текст про персональні тексти: монографія / Валентина Бездрабко. – К. : Четверта хвиля, 2009. – 208 с.

3. Библиотека, библиография, документация: Избранные труды пионера информатики / Пер. с англ. и фр. Р. С. Гиляревского. – М., 2004. – 350 с.
4. Комова М. В. Документознавство : навч. посіб. / М. В. Комова ; Нац.ун-т «Львів. політехніка». – Л. : Тріада плюс, 2007. – 294с.
5. Кулешов С. Документознавство: Історія. Теоретичні основи / С. Кулешов. – К.: УДНДІАСД, ДАККІМ, 2000. – 162 с.
6. Кулешов С. Загальне документознавство: навч.посібник /С. Кулешов / Укрдержархів, УНДІАСД. – К, 2012. – 123с.
7. Палеха Ю. Історія діловодства (документознавчий аспект): навч. посібник / Ю. Палеха, Н. Леміш. – К.: Видавництво Ліра-К, 2011. – 328 с.
8. Українське документознавство (1991–2011) : наук.-допом. бібліогр. покажч. / М-во культури України, Нац. парлам. б-ка України ; уклад.: М. С. Слободяник, О. А. Політова ; наук. ред. та авт. вступ. ст. М. С. Слободяник. – К.,2012. – 176 с.
9. Швецова-Водка Г. М. Документознавство: Навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Знання, 2007. – 398 с.

Допоміжна

10. Бездрабко В. В. Документознавство : до історії науки / В.В. Бездрабко // Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність : проблеми науки, освіти, практики : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 19–21 трав. 2009 р. – К. : ДАКККіМ, 2009. – С. 6–11.
11. Бездрабко В. В. Історія документознавства у контексті діловодних та архівних процесів 1960-х – початку 1970-х рр. / В.В. Бездрабко // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія : Історія. – Тернопіль, 2008. – Вип. 3. – С. 301–317.
12. Бездрабко В. В. Московський державний історико-архівний інститут як центр становлення документознавства (1930–1960-і рр.) / В.В. Бездрабко // Університет. – 2008. – № 3. – С. 48–54.
13. Бездрабко В. В. П. Отле від керування до адміністрування : ідеї та вектори розгортання / В.В. Бездрабко // Сумська старовина. – 2009. – № 26/27. – С. 191–198.
14. Бездрабко В. В. П. Отле та документаційна наука ХХ ст. / В.В. Бездрабко // Культурол. вісн. – Запоріжжя, 2008. – № 21. – С. 65–73.
15. Бездрабко В. В. Розвиток теорії та практики діловодства й еволюція документознавства у 1970–1980-х роках / В.В. Бездрабко // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія : Історія. – 2008. – Вип. 1. – С. 194–202.
16. Кузнецова Т. В. История профессии документоведа в XIX-XX ст. / Т. В. Кузнецова // Делопроизводство. – 2003. – № 1. – С. 74–77.
17. Кулешов С. З історії докуметнознавства в Україні /С. Кулешов, О. Загорецька// Студії з архівної справи та документознавства. – 2008. –Т.16. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum /Studii/ 2008_16/index.htm
18. Кулешов С. З історії організації наукових досліджень процесів діловодства в Україні у 1920–1930-х роках / С. Кулешов // Студії з архів. справи та документознавства. – 2004. – [т. 11]. – С. 164-167.

Інформаційні ресурси

19. Офіційний веб-сайт Державної архівної служби України. – Режим доступу: <https://archives.gov.ua/ua/>
20. Офіційний веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
21. Офіційний веб-сайт Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства. – Режим доступу: <https://undiasd.archives.gov.ua/>
22. Пошукова система (вільна, доступна) Google Scholar або Google Академія, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. – Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua>.